

met de verbouw van peper voorspoedig gaat. Dit voorjaar voerde de Huis te Boede 119.832 lb aan. De planken die in 1758 waren beloofd, zijn niet ontvangen. De marges, zoals in de memorie van bezuiniging aangegeven, dwingen een ieder zich daaraan te houden, maar de Hoge Regering past ze wel aan als dat noodzakelijk is. Dat deed zich voor bij de kosten van de vestingwerken. De redenen om op 8 april 1763 te besluiten om 461 pakken katoen die dit jaar met de Sloterdijk uit Surat waren aangevoerd, alsmede 303 pakken die de Bleiswijk meebracht, naar Bengalen te zenden, zullen ook wel worden aanvaard.

BENGALEN

Voor de verscheping van katoen naar Bengalen was scheepsruimte beschikbaar [fol. 38] en bij een inkoopsprijs van f 23,15,- de honderd pond ligt dat nog f 1,5,- onder de prijs die het bestuur had vastgesteld om met winst te kunnen verkopen. Het zal Heren XVII genoeg doen dat werd bevolen om bij het sluiten van de respectievelijke boeken aan te geven waarom schulden niet geïnd hadden kunnen worden. Dat geldt ook het besluit van 22 november 1762 om de negotieboekhouders op alle buitenkantoren op te dragen om niet alleen alle debiteuren, maar ook de oorzaak van de schuld en de verwachting voor inning ervan op te geven. Het bestuur ter plaatse moet daarover een besluit nemen en dit met het rapport van de boekhouder naar Batavia zenden. De Hoge Regering voelt zich verplicht om haar besluit daarover naar Nederland te zenden. Op 11 augustus 1763 is echter nog vastgesteld dat de besturen van Bengalen, Coromandel, Ceylon en Malabar deze gegevens direct naar Nederland zullen zenden, maar van de overige kantoren zal Batavia dit doen. [fol. 39] Er was een opmerking gemaakt over de afschrijving van de aanzienlijke schuld van het voormalige opperhoofd te Kasimbazar Bartholomeus Aukema. Men was daartoe wel genoodzaakt geweest, doordat er niet meer in zijn boedel was dan gemeld per eind december 1760. Over de opzienbarende fraude met tweeënhalve kist opium, die met klei en vuilnis was gevuld, berichtte het bestuur in brieven van eind januari en 16 maart 1761 dat dit zo goed als zeker gedaan moest zijn door het volk van het vaartuig dat deze kisten aan boord van de Vlissingen had gebracht. De aard en de zoutigheid van de klei gaf aan dat die uit de omgeving van Calcutta komt. Omdat ze voorwenden onschuldig of onwetend te zijn en er geen voldoende bewijs was, zijn deze mensen op borgstelling uit arrest ontslagen. Ze moeten zich wel gereed houden om desgewenst voor het tribunaal te verschijnen.)

Maar betreffende U Wel Edele Hoogachtb. betoond ongenoegen dat wij naar deze directie die quantiteiten baar zilver niet zenden, welke constante advances afwerpen, daar integendeel de schadelijke geldspeciën de retouren noodzakelijk verzwaren, onder voorhouding dat zulks nergens anders vandaan kan komen, als dat bij het formeeren der eisschen de juiste behoeftens van ieder specie niet behoorlijk gaade geslagen worden. Vinden wij ons genoopt om, tot afweiring van dit voor ons zo prejudiciabel gevoelen, hier te insereeren wat wij sedert het jaar 1754 op onze eisschen van bhaar zilver uit Nederland gekregen, en wat wij op de Bengaalsche geldeisschen afgestoken hebben als:

Bhaar zilver van Batavia uit Nederland

		g'eyscht	en		voldaan		
voor	1754	f 2.500.000,	-, -	anno	1756	f 1.682.398,	8, 8
„	1755	f 2.500.000,	-, -	„	1757	f 2.032.488,	-, 8
„	1756	f 3.000.000,	-, -	„	1758	f 982.367,	-, -
„	1757	f 4.000.000,	-, -	„	1759	f 1.733.918,	14, -
„	1758	f 3.000.000,	-, -	„	1760	f 1.651.545,	7, 12
„	1759	f 1.000.000,	-, -	„	1761	f 726.885,	-, -
„	1760	geëxcuseert	„	„	1762	f 676.794,	-, -

Bengale heeft daarentegen van Batavia

g'eyscht	aan baar zilver	en daarop is voldaan diverse speciën	of samen
----------	-----------------	---	----------